

Bir girdap-roman

MURAT GÜLSOY
KARANLIĞIN
AYNASINDA

Murat Gülsoy, *Karanlığın Aynasında* adlı yeni romanında, yarım bir hayatı sol göğsünün üzerindeki akrebin çizgilerinde saklayan bir kadınla aşkı bulduğunu sanan bir adamın hikâyesini anlatıyor.

KARANLIĞIN AYNASINDA, MURAT GÜLSOY, 240 SAYFA, 14 TL

M SADIK YALSIZUÇANLAR
urat Gülsoy'un son romanı *Karanlığın Aynasında*, kurgusal niteliği ve cinsellik bağlamı aşk yaşantısına ilişkin tartışmalı içeriğiyle kitaplığımızda. Gülsoy, öteden beri deneyen, yenileyen anlatılarıyla, edebi arayışıyla ilgimi çeken, keyifle okuduğum bir yazar. Özellikle öyküleri ve 'altkitap'ları, avangart tutum açısından çorak olan anlatı yaşamımız için dalma heyecan verici olmuştur.

Öykü, şiirle masal kutbu arasında bir 'tür'dür. Kendine özgü bir dili ve dünyası olan 'öykücü', roman da yazabilir. Bunun en başarılı örneklerinden biri **Murat Gülsoy**'dur. Yaşamı öykü anlatma penceresinden gören has bir yazar olarak, bize özgün metinler sunmuştur. Şimdi, son satırına değin bizi şarlatan, bir solukta yazılmış izlenimi veren, bu yüzden tek nefeste okunan bir anlatı ile karşımıza çıkıyor.

Edebiyatımızdaki 'kırılma'

Gülsoy'un romanından bir kez daha öğreniyoruz ki, hiçbir şey sandığımız gibi değildir. Yaşam daima sürprizlerle doludur ve bu klişe, klişeliğine karşın doğruluğunu korumaktadır. Bizim özellikle Cumhuriyet modernleşmemiz, aşırı biçimde pozitivist karakterdedir. Edebiyatımız da, altmışlı yılların ikinci yarısına değin bunun gölgesindedir. Altmışlı yıllarda bir 'kırılma' yaşandığı söylenmelidir. Daha önce Tanpınar, Kısakürek, Karakoç, İkinci Yeni, Oğuz Atay, Soysal, Burak, Atılğan, Bener, Karasu gibi örneklerine tanık olduğumuz bu kırılma, modernliğin ürettiği soruları doğru okuma ve çözüm üretme yönünde son derece işlevsel ve kıskırtıcı bir sürecin önünü açmıştır. Bu süreç aynı zamanda kaotik bir dünyayı da önümüze getirmiştir. Bu, bir bakıma ölünün geride bıraktığı kaosa benzer. Seksenlerden itibaren, modernleşme denilen bela en olgun örneklerini vermeye başlamış, öykü ve roman evrenimiz, giderek karmaşıklığı artan 'yeni hayat'ın yansıdığı yeni 'dil'i üretmiştir. Gülsoy, son kuşak öykücü ve romancılarımız arasında bu 'dil'in en ilginç lehçelerinden biridir.

Karanlığın Aynasında'dan kendi adıma çıkardığım bir 'ders', kuruntular dünyasında yaşadığımız... Romanın kurgusu, yaşamı tekdüze, yalınkat, tek boyutlu ve tek katmanlı algılamamamız gerektiğine ilişkin ufuk açıcı bir alan sağlıyor. Bu açılan kapıdan girince bizi,

aşk yaşantısının patolojisi karşılıyor. **İris Batır**, bir söyleşimizde, "Aşk ya mutlaktır ya da olmasa daha iyi olur" demişti. Romanda Doktor Orhan'la Ece'nin 'ilişki'si bunu doğruluyor. Ask, bir duygu durumu olarak dile benzer. Yani hem mülklerin en tehlikelisi hem de uğraşların en masumudur. Fakat yaşantıya dönüşüp 'ilişki' denilen 'yaratık' belirdiğinde durum değişir. Gülsoy, hem aşk yaşantısının psiko-patolojik boyutlarını anlatıyor hem de kuracağı çok katmanlı dünya için bizi hazırlıyor. Orhan ve Ece'nin yaralanmış, örselenmiş geçmişi devreye girince işler karışıyor. Ece'nin yitmesi, doğurduğu boşlukla, Orhan'ın ruhsal bilincini parçalıyor. *Karanlığın Aynasında*, bize hiçbir şeyin 'kesin' olmadığını da anlatıyor. Algılarımızın ve algımıza sığan şeyin göreceliğini ima ediyor. Oysa içinde ve dışında yaşadığımız dünya(lar) bizim algımızı alıyor. Yanılsama da burada başlıyor. Algı ile olgu arasındaki ayrımı, böylesi metinlerden öğreniyoruz. Gülsoy'un anlatısının son derece gerçekçi bir yerden kalkıp gerçeküstü ve çok katmanlı bir yere doğru evrilmesi bunu gösteriyor. Gülsoy'un romanı, kendi deyişleyle, 'yazarken çığından çıkan'lardan. Yani kesinliğe itiraz ediyor. Ben de önu sonu belirsiz, açık uçlu ve sürprizlere gebe bu yazım tarzını seviyorum.

Acının sınırları

Benliğimizin sınırlarını kimi kez gönüllü olarak kaybederiz kimi kez istemeden. Sadece bir başkasıyla değil, bizi saran dünyayla da kucaklaşma, bir başkasında erime çoğu kez bir haz duygusuyla özdeşleştirilir. Oysa acının sınırları tam da burada başlar. **Murat Gülsoy**, bir origami ustası gibi, düz bir kâğıtla başladığı anlatısını katman katman çoğaltarak kahramanlarının ironik dünyasının kederle malul hikâyesini kuruyor. İki boyutlu sandığımız bir dünyanın karanlık dehlizlerine doğru ilerlerken yaklaşmakta olanı hissetmeyişimize şaşırıyoruz. Yarım bir hayatı sol göğsünün üzerindeki akrebin çizgilerinde saklayan bir kadınla aşkı bulduğunu sanan bir adamın yollarının keştiği yerde oluşan-karanlık yüzeyden yansıyan görüntüleri anlatıyor roman: birbirinin içinde eriyen bedenler, çocukluk korkularında büyüyen genç kızlığın uçucu kıpırtısı, aklın puslu manzaralarında belirip kaybolan umutlar, deliliğin onulmaz dehşeti, karşısına dönmeye hazır duygular, algılar ve hayaller... *Karanlığın Aynasında* bir solukta okunan ve insanı içine çeken bir girdap-roman... ■